جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

گزارش تدوین جدول داده ستانده استان تهران به روش FLQ-RAS

معاونت سیاست گذاری و راهبری اقتصادی

بسم الله الرحمن الرحیم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت سیاست گذاری و راهبری اقتصادی

گزارش تدوین جدول داده ستانده استان تهران به روش FLQ-RAS

نویسندگان: جناب آقای مهدی کرمی، سرکار خانم منیژه ضیائی‌فر

ناظر علمی: سرکار خانم دکتر کاویانی، سرکار خانم دکتر داودی

تاریخ انتشار: آبان ماه ۱۴۰۵

تمام حقوق این اثر برای معاونت سیاست گذاری و راهبری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، محفوظ می باشد

آدرس: تهران، خیابان صور اسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی
کد پستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱ تلفن: ۳۹۹۰۹ نمابر: ۳۹۹۶۷۶۲۷ رایانامه: info@mefa.ir

خلاصه

ایران کشوری است پهناور که جمعیت، منابع طبیعی و زیرساخت‌های اقتصادی در آن کاملا ناهمگن توزیع شده است. از این منظر یک نگاه و استراتژی رشد برای تمام استان‌های کشور نمی‌تواند سبب استفاده مطلوب از منابع شود. در شرایطی که امکان بررسی اقتصاد مناطق بصورت مجزا وجود داشته باشد، این اقدام می‌تواند به استفاده کاراتر از منابع محدود کشور منجر شود. این موضوع با توجه به محدودیت منابع ناشی از شرایط خاص تحریمی در کشور از اهمیت مضاعفی برخوردار است.

با توجه به این شرایط معاونت سیاستگذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در راستای وظیفه سیاستگذاری خود و کمک به سازمان‌های امور اقتصادی و دارایی استان‌ها در سیاستگذاری استانی بهتر، اقدام به تدوین جدول داده ستانده استانی برای هر یک از استان‌های کشور نموده است. یکی از ویژگی‌های جدول داده ستانده آن است که می‌توان آن را برای سطوح مختلف اعم از ملی و منطقه‌ای تدوین نمود. در صورتی‌که جدول داده ستانده منطقه‌ای (استان) در دسترس باشد، می‌توان از آن برای هر منطقه (استان) با توجه به ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و جغرافیایی آن اقدام به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری نمود. سعی بر آن بوده است تا جداول استانی از حداکثر همگنی و سازگاری برخوردار بوده و استفاده از آن محدود به یک قابلیت یا شرایط خاص نشود. از اینرو سعی شد تا جداول داده ستانده استانی دارای تعداد بخش یکسان باشد. جداول استانی برای سال ۱۴۰۰ (با توجه به آخرین آمار و اطلاعات در دسترس) و با روش یکسان تهیه شده و حتی‌الامکان سعی شده جداول به تفصیلی‌ترین شکل ممکن تدوین شود تا کاربران جدول به شکل بهتری بتوانند از آن استفاده نمایند و جداول از حداکثر همگنی و سازگاری برخوردار بوده و امکان مقایسه نتایج استان‌ها با یکدیگر فراهم باشد. در این گزارش برای تدوین جدول داده ستانده استانی و با توجه به آمارهای در دسترس از روش FLQ-RAS استفاده شده است. گزارش حاضر به عنوان هشتمین گزارش از این مجموعه به تدوین جدول داده ستانده استان تهران پرداخته است.

پایه‌های آماری مورد استفاده در این گزارش از دو قسمت کلی تشکیل شده است. نخست: آمار و اطلاعات مربوط به استان‌های کشور موسوم به حساب‌های منطقه‌ای که در آن اطلاعات ستانده، ارزش افزوده و هزینه واسطه استان‌های کشور از سال ۱۳۷۹ به بعد را دارا می‌باشد و دوم: جدول داده ستانده ملی که بتوان با استفاده از آن و اطلاعات استانی در حساب‌های منطقه‌ای، جدول داده ستانده استان تهران را برآورد نمود. از آنجایی‌که ماهیت اطلاعات و عناوین بخش‌ها در جدول داده ستانده مرکز آمار ایران با حساب‌های منطقه‌ای مرکز آمار ایران دارای سازگاری و هماهنگی می‌باشد، در این گزارش از جدول داده ستانده سال ۱۳۹۵ مرکز آمار ایران به عنوان جدول پایه استفاده شده که آخرین جدول داده ستانده آماری و منتشر شده مرکز آمار ایران است. در ابتدا با استفاده از جدول داده ستانده سال ۱۳۹۵، جدول داده ستانده استان برای سال ۱۳۹۵ تدوین و سپس با استفاده از داده‌های سال ۱۴۰۰، جدول داده ستانده استان برای سال ۱۴۰۰ بروزرسانی گردید.

نتایج بدست آمده از جدول داده ستانده استان تهران نشان می‌دهد از میان ضرایب فنی بخش‌های مختلف اقتصادی استان تهران در سال ۱۴۰۰، بخش‌های ۱-تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی، ۲-ارتباطات، ۳-دامداری صنعتی و سنتی و ۴-مرغداری به ترتیب با ضرایب فنی ۰/۴۶۰، ۰/۴۰۱، ۰/۳۸۷ و ۰/۳۶۴ بالاترین ضرایب فنی را در میان ۷۷ رشته فعالیت موجود در استان تهران به خود اختصاص داده‌اند و بخش‌های ۱-خدمات واحدهای مسکونی شخصی، ۲-خدمات واحدهای مسکونی اجاری، ۳-تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات و ۴-تولید و توزیع گاز طبیعی با ضرایب فنی ۰/۰۰۷، ۰/۰۱۰، ۰/۰۱۶ و ۰/۰۱۸ کمترین ضرایب فنی را در استان تهران دارا هستند. همچنین از میان ضرایب فزاینده تولید بخش‌های مختلف اقتصاد استان تهران، بخش‌های ۱-ارتباطات، ۲-تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی، ۳-تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر

و ۴-دامداری صنعتی و سنتی با ضرایب فزاینده تولید ۱/۶۶۴، ۱/۵۰۷، ۱/۴۶۸ و ۱/۴۴۲ بالاترین ضرایب فزاینده تولید را در میان ۷۷ بخش موجود در اقتصاد استان به خود اختصاص داده‌اند و بخش‌های ۱-خدمات واحدهای مسکونی شخصی، ۲- خدمات واحدهای مسکونی اجاری، ۳- تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات و۴ -تولید و توزیع گاز طبیعی با ضرایب فزاینده تولید ۱/۰۰۸، ۱/۰۱۱، ۱/۰۱۹ و ۱/۰۲۰ کمترین ضرایب فزاینده تولید را در استان از میان ۷۷ فعالیت موجود در اقتصاد دارا هستند. نتایج ضرایب فنی و ضرایب فزاینده تولید استان تهران در جدول زیر آورده شده است.

جمع ستونی ماتریس ضرایب فنی و ضرایب فزاینده تولید استان تهران

ردیف	نام بخش	ضریب فنی	رتبه	ضرایب فزاینده تولید	رتبه
۱	زراعت، باغداری و خدمات کشاورزی	۰,۱۲۳	۳۱	۱,۱۴۵	۳۳
۲	دامداری صنعتی و سنتی	۰,۳۸۷	۳	۱,۴۴۲	۴
۳	مرغداری	۰,۳۶۴	۴	۱,۴۱۷	۵
۴	پرورش زنبور عسل، کرم ابریشم، شکار و سایر فعالیت‌های کشاورزی	۰,۳۲۲	۶	۱,۴۰۶	۶
۵	جنگلداری	۰,۲۳۴	۱۳	۱,۲۹۵	۱۳
۶	ماهیگیری	۰,۲۸۵	۷	۱,۳۲۴	۹
۷	استخراج نفت خام، گاز طبیعی و خدمات پشتیبانی معادن	۰,۲۸۲	۱۰	۱,۳۴۴	۸
۸	استخراج سایر معادن	۰,۱۱۹	۳۳	۱,۱۳۸	۳۸
۹	تولید محصولات غذایی	۰,۱۲۶	۲۹	۱,۱۵۰	۳۰
۱۰	تولید انواع آشامیدنیها	۰,۱۱۸	۳۴	۱,۱۳۸	۳۹
۱۱	تولید فرآورده‌های توتون و تنباکو	۰,۱۵۶	۲۲	۱,۱۸۰	۲۳
۱۲	تولید منسوجات	۰,۱۹۸	۱۵	۱,۲۳۵	۱۶
۱۳	تولید پوشاک	۰,۰۷۶	۵۵	۱,۰۹۷	۵۳
۱۴	تولید چرم و فرآورده‌های وابسته	۰,۱۴۱	۲۴	۱,۱۷۰	۲۴
۱۵	تولید چوب و محصولات چوبی به جز مبلمان، حصیر و مواد حصیر بافی	۰,۱۵۶	۲۳	۱,۱۸۹	۲۲
۱۶	تولید کاغذ و فرآورده‌های کاغذی،چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده	۰,۱۳۲	۲۷	۱,۱۵۶	۲۸
۱۷	تولید کک، فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت	۰,۰۴۲	۷۰	۱,۰۴۹	۷۰
۱۸	تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی	۰,۴۶۰	۱	۱,۵۰۷	۲
۱۹	تولید داروها و فراورده‌های دارویی و شیمیایی و گیاهی	۰,۰۹۵	۴۶	۱,۱۰۹	۴۷
۲۰	تولید فرآورده‌های لاستیکی و پلاستیکی	۰,۰۸۳	۴۹	۱,۰۹۹	۵۰
۲۱	تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیرفلزی	۰,۲۵۸	۱۲	۱,۲۹۷	۱۲

۲۲	تولید فلزات پایه	۰,۲۸۳	۸	۱,۳۲۱	۱۰
۲۳	تولید محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین‌آلات و تجهیزات	۰,۰۸۶	۴۸	۱,۱۰۵	۴۸
۲۴	تولید محصولات رایانه‌ای، الکترونیکی و نوری	۰,۱۱۳	۳۷	۱,۱۳۳	۴۲
۲۵	تولید تجهیزات برقی	۰,۱۷۰	۱۹	۱,۲۰۲	۲۰
۲۶	تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۰,۰۸۲	۵۰	۱,۰۹۹	۵۱
۲۷	تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر	۰,۳۳۲	۵	۱,۴۶۸	۳
۲۸	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۰,۰۸۰	۵۲	۱,۰۹۵	۵۵
۲۹	تولید مبلمان	۰,۱۱۱	۴۰	۱,۱۳۶	۴۰
۳۰	تولید سایر مصنوعات	۰,۰۶۲	۶۲	۱,۰۷۳	۶۳
۳۱	تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات	۰,۰۱۶	۷۵	۱,۰۱۹	۷۵
۳۲	تولید، انتقال و توزیع برق	۰,۲۱۲	۱۴	۱,۲۵۴	۱۴
۳۳	تولید و توزیع گاز طبیعی	۰,۰۱۸	۷۴	۱,۰۲۰	۷۴
۳۴	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۰,۱۶۱	۲۰	۱,۲۰۵	۱۹
۳۵	ساختمان‌های مسکونی	۰,۱۸۳	۱۷	۱,۲۱۷	۱۸
۳۶	سایر ساختمان‌ها	۰,۱۲۵	۳۰	۱,۱۵۱	۲۹
۳۷	عمده فروشی، خرده فروشی به جز وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت	۰,۰۴۲	۶۹	۱,۰۵۷	۶۷
۳۸	عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت و تعمیر رایانه و کالاهای شخصی و خانگی	۰,۱۰۲	۴۳	۱,۱۳۳	۴۱
۳۹	حمل و نقل از طریق راه‌آهن بین شهری	۰,۰۹۷	۴۵	۱,۱۱۱	۴۶
۴۰	سایر حمل ونقل زمینی	۰,۰۶۲	۶۱	۱,۰۷۴	۶۲
۴۱	حمل و نقل از طریق لوله	۰,۱۱۱	۳۹	۱,۱۲۶	۴۴
۴۲	حمل و نقل آبی	۰,۲۸۲	۹	۱,۳۱۸	۱۱
۴۳	حمل و نقل هوایی	۰,۱۱۲	۳۸	۱,۱۳۱	۴۳
۴۴	انبارداری و فعالیت‌های پشتیبانی حمل و نقل	۰,۰۹۹	۴۴	۱,۱۴۴	۳۴
۴۵	فعالیت‌های پست و پیک	۰,۱۵۹	۲۱	۱,۲۰۰	۲۱
۴۶	تأمین جا(اقامتگاه‌ها)	۰,۰۷۹	۵۴	۱,۰۹۹	۵۲
۴۷	فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی‌ها(رستوران‌ها و...)	۰,۰۴۴	۶۷	۱,۰۵۲	۶۹
۴۸	ارتباطات	۰,۴۰۱	۲	۱,۶۶۴	۱
۴۹	سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات	۰,۲۷۸	۱۱	۱,۳۸۱	۷
۵۰	بانک و موسسات مالی	۰,۱۲۳	۳۲	۱,۱۵۰	۳۱
۵۱	بیمه	۰,۱۳۹	۲۵	۱,۱۶۶	۲۵
۵۲	سایر فعالیت‌های خدمات مالی و بیمه	۰,۱۱۷	۳۶	۱,۱۴۷	۳۲

۵۳	خدمات واحدهای مسکونی شخصی	۰,۰۰۷	۷۷	۱,۰۰۸	۷۷
۵۴	خدمات واحدهای مسکونی اجاری	۰,۰۱۰	۷۶	۱,۰۱۱	۷۶
۵۵	خدمات واحدهای غیرمسکونی	۰,۰۶۷	۵۹	۱,۰۷۷	۶۱
۵۶	خدمات دلالان مستغلات	۰,۰۵۳	۶۵	۱,۰۷۹	۶۰
۵۷	تحقیق و توسعه	۰,۱۳۳	۲۶	۱,۱۶۲	۲۶
۵۸	سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۰,۰۴۴	۶۸	۱,۰۵۴	۶۸
۵۹	فعالیت‌های دامپزشکی	۰,۱۹۶	۱۶	۱,۲۲۴	۱۷
۶۰	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۰,۱۰۵	۴۱	۱,۱۴۲	۳۶
۶۱	امورعمومی و خدمات شهری	۰,۰۳۷	۷۱	۱,۰۴۶	۷۱
۶۲	امور دفاعی	۰,۱۱۷	۳۵	۱,۱۴۳	۳۵
۶۳	امور انتظامی	۰,۰۵۵	۶۳	۱,۰۶۶	۶۶
۶۴	تأمین اجتماعی اجباری	۰,۱۰۲	۴۲	۱,۱۳۹	۳۷
۶۵	آموزش ابتدائی دولتی	۰,۰۱۹	۷۲	۱,۰۲۳	۷۳
۶۶	آموزش ابتدائی خصوصی	۰,۰۸۱	۵۱	۱,۰۹۶	۵۴
۶۷	آموزش متوسطه عمومی و متوسطه فنی و حرفه‌ای دولتی	۰,۰۱۹	۷۳	۱,۰۲۵	۷۲
۶۸	آموزش متوسطه عمومی و متوسطه فنی و حرفه‌ای خصوصی	۰,۰۷۵	۵۶	۱,۰۹۱	۵۶
۶۹	آموزش عالی دولتی	۰,۰۷۱	۵۷	۱,۰۸۹	۵۷
۷۰	آموزش عالی خصوصی	۰,۰۹۲	۴۷	۱,۱۱۹	۴۵
۷۱	سایر آموزش	۰,۱۳۱	۲۸	۱,۱۵۸	۲۷
۷۲	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان دولتی	۰,۱۷۹	۱۸	۱,۲۴۹	۱۵
۷۳	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان خصوصی	۰,۰۶۷	۵۸	۱,۰۸۱	۵۹
۷۴	مددکاری اجتماعی	۰,۰۸۰	۵۳	۱,۱۰۱	۴۹
۷۵	هنر، سرگرمی و تفریح	۰,۰۶۶	۶۰	۱,۰۸۴	۵۸
۷۶	سازمان‌های مذهبی و سازمان‌های دارای عضو	۰,۰۵۳	۶۶	۱,۰۶۶	۶۵
۷۷	سایر فعالیت‌های خدماتی شخصی	۰,۰۵۵	۶۴	۱,۰۶۸	۶۴

منبع: محاسبات گزارش

از منظر سیاستگذاری نیز سوال مهم آن است که تزریق اضافی ارزش یک میلیون ریال در هر یک از متغیرهای سیاستی بخش‌های اقتصادی نظیر مصرف نهایی خانوارها، مصرف دولت، سرمایه‌گذاری و یا صادرات استان به طور مستقیم و یا مستقیم و غیرمستقیم چه میزان تولید بخش‌های اقتصادی استان را افزایش خواهد داد. در پاسخ باید گفت بخش‌هایی که ضرایب فنی و بویژه ضریب فزاینده تولید بالاتری دارند، در اولویت سرمایه‌گذاری مستقیم و یا سیاست‌های انگیزشی همچون تخفیفات مالیاتی، کمک‌های یارانه‌ای، تسهیلات ارزان قیمت و ... می‌باشند. لازم به ذکر است در هدایت سرمایه به سمت بخش‌های دارای اولویت مطرح شده بر اساس ضرایب فنی و ضرایب فزاینده تولید، باید اندازه بخش در استان نیز مورد توجه قرار گیرد و بخش‌هایی که اندازه کوچکی در استان دارند، از اولویت پایین‌تری برخوردارند.

موضوع مهم دیگر در استان شناسایی بخش‌های پیشران یا کلیدی است که با استفاده از جدول داده ستانده استانی می‌توان بخش‌های پیشران یا کلیدی استان تهران را شناسایی نمود که به شرح ذیل می‌باشند:

- ✓ دامداری صنعتی و سنتی
- ✓ تولید محصولات غذایی
- ✓ تولید چوب و محصولات چوبی به جز مبلمان، حصیر و مواد حصیر بافی
- ✓ تولید کک، فرآورده‌های حاصل از پالایش نفت
- ✓ تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی
- ✓ تولید فرآورده‌های لاستیکی و پلاستیکی
- ✓ تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیرفلزی
- ✓ تولید فلزات پایه
- ✓ تولید محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
- ✓ تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر
- ✓ تولید، انتقال و توزیع برق
- ✓ تولید و توزیع گاز طبیعی
- ✓ ساختمان‌های مسکونی
- ✓ سایر ساختمان‌ها
- ✓ عمده فروشی، خرده فروشی به جز وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت
- ✓ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت و تعمیر رایانه و کالاهای شخصی و خانگی
- ✓ سایر حمل ونقل زمینی
- ✓ ارتباطات
- ✓ سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات
- ✓ بانک و موسسات مالی
- ✓ خدمات واحدهای غیرمسکونی
- ✓ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی

بر اساس این رویکرد اگر هدف سیاست‌گذار دستیابی به رشد بالاتر در اقتصاد استان باشد، به نحوی که فقط یک یا چند بخش خاص رشد نکنند و تقریبا تمامی بخش‌های اقتصاد استان به تحرک وادار شده و از رشد بهره‌مند گردند، سرمایه‌گذاری و یا

سیاست‌های انگیزشی در این بخش‌ها برای دستیابی به این هدف می‌تواند راهگشا باشد و توسعه اقتصادی فراگیرتری را در استان ایجاد نماید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

معاونت سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی

آدرس: تهران، خیابان صوراسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی

نمابر: ۰۲۱۳۹۹۶۷۶۲۷

تلفن: ۰۲۱۳۹۹۰۹

econo.mefa.ir